

№ 59.

**Zmiany w duchowieństwie.****Mianowani:**

Ks. prob. A. Puchalski	proboszczem	w Śniadowie.
Ks. A. Godlewski	proboszczem	w Pietkowie.
Ks. dr. W. Kłapkowski	profesorem	Sem. duch. w Łomży.
Ks. W. Samolewicz	Ojcem duch.	Sem. mniejsz. w Sejnach.
Ks. A. Miłosek	wikariuszem	w Wasoszu.
Ks. S. Miklaszewicz	"	w Myszyńcu.
Ks. M. Prusak	"	w Zbójnej.
Ks. B. Ksepka	"	w Dobrzyjałowie.
Ks. C. Rogalski	"	w Grabowie.
Ks. F. Pilarek	"	w Wiźnie.
Ks. C. Roszkowski jun.	"	w Turośli.
Ks. J. Biniewski neopr.	"	w Studzienicznej.
Ks. F. Miklaszewski	" "	w Zarembach.
Ks. H. Podbielski	" "	w Płonce.
Ks. L. Steć	" "	w Kobylinie.
Ks. P. Tawrel	" "	w Tykocinie.

**Zmarli:**

Ks. Stanisław Jastrzębski, emeryt, 24 maja b. r. w Turośli.  
 Ks. prob. Antoni Moczydłowski 7 lipca b. r. w Jabłonce.  
 R. i P.

# ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE

## ŁOMŻYŃSKIEJ KURII DIECEZJALNEJ.

№ 9

Łomża, dnia 1 września 1938 r.

Rocznik XII.

**T R E Ś Ć:**

- |  |   |
|--|---|
| 60. Nominacja Ks. Biskupa Sufragana.   | 65. Tydzień Miłosierdzia.                             |
| 61. Nowe programy nauki religii rzymsko-katolickiej dla liceów.                                    | 66. Misyjny Kongres krajowy.                          |
| 62. Uzupełnienia w programie nauki religii rzymsko-katol. w szkołach powszechnych.                 | 67. IV Studium Katolickie w Katowicach.               |
| 63. Rozp. Min. Spraw. o wzorach wyciągów z akt st. cyw. dla pierwsiastkowej regulacji hipotecznej. | 68. Wyższe katolickie Studium Społeczne w Poznaniu.   |
| 64. Statystyka parafialna.   | 69. Kurs akcji charytatywnej dla sióstr parafialnych. |
|  | 70. Książki polecane.                                 |
|  | 71. Zmiany w duchowieństwie.                          |

№ 60.

**Nominacja Ks. Biskupa Sufragana.**

Ojciec św. Pius XI zamianował Ks. Prałata Tadeusza Zakrzewskiego, dyrektora Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie, kanonika Kapituły Poznańskiej Biskupem Sufraganem Łomżyńskim.

№ 61.

**Nowe programy nauki religii rzymsko-katolickiej dla liceów.**

Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Władzą Duchowną wydało nowe programy nauki religii rzymsko-katolickiej w państwowym liceum ogólnokształcącym z polskim językiem nauczania, w gimnazjach zawodowych oraz liceach zawodowych. Księża prefekci zechcą zapoznać się z tymi programami, które będą obowiązywały od 1. IX. 1938 r.

№ 62.

**Uzupełnienia w programie nauki religii w szkołach powsz.**

W roku szkolnym 1938/39 należy uwzględnić następujące dostosowania i uzupełnienia w programie nauki religii rzymsko-katolickiej w szkołach powszechnych:<sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. 1938 r. Nr 4, poz. 100 Okólnik Nr. 22 z d. 12.IV.1938 (II P—2514/38) w sprawie organizacji roku szkolnego 1938/39 w szkolnictwie powszechnym.

Szkoły II i III stopnia. W klasach I do V włącznie obowiązują programy, ustalone rozporządzeniem z dnia 1 października 1935 r. Nr II Pr—5481/35 i ogłoszone w oddzielnym wydawnictwie pt. „Program nauki religii rzymsko-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania”.

Przy nauce kompletu z klas III i IV w szkołach stopnia drugiego obowiązuje w roku szkolnym 1938/39 program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III.

W klasach VI i VII, zarówno pobierających naukę religii osobno jak i w komplecie, obowiązują w roku szkolnym 1938/39 dotychczasowe programy nauki religii rzymsko-katolickiej dla oddziałów VI i VII szkoły powszechnej siedmioklasowej (Program nauki w publicznych szkołach powszechnych, wyd. z r. 1931, str. 12—14) z dalszym zastosowaniem w dwuletniej klasie VI szkoły stopnia II przemienności tych programów.

Szkoły I stopnia. W klasach I do IV włącznie obowiązują w roku szkolnym 1938/39 programy, ustalone wyżej cytowanym rozporządzeniem z dnia 1 października 1935 r. Nr 5481/35 dla klas I—IV szkół stopnia trzeciego, z tym, że w klasach III i IV należy w granicach możliwości wprowadzać inne opowiadania biblijne i przykłady, niż w ubiegłym roku szkolnym.

W komplecie z klas I i II w roku 1938/39 obowiązuje program przeznaczony w tym samym wydawnictwie dla klasy I. Nauczyciel religii poświęci poza tym w drugim półroczu pewną ilość czasu na przygotowanie dostotecznie rozwiniętych dzieci z klasy II do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza.

№ 63.

### Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości<sup>1)</sup>

z dnia 11 lipca 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o wzorach wyciągów z akt stanu cywilnego przeznaczonych dla celów pierwiastkowej regulacji hipotecznej.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o ulgach przy regulacji hipotecznej (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 241) zarządzam co następuje:

<sup>1)</sup> Dz. U. R. P. 1938 r. Nr 49, poz. 386.

§ 1. Wyciągi z akt stanu cywilnego, wydane na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o ulgach przy regulacji hipotecznej (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 241), zawierać będą:

1) wyciąg z aktu urodzenia: imię i nazwisko urodzonego, imiona i nazwiska rodziców oraz nazwisko panięskie matki, miejsce i datę urodzenia (wzór I);

2) wyciąg z aktu ślubu: imiona, nazwiska i wiek małżonków, imiona i nazwiska rodziców oraz nazwisko panięskie matki, miejsce i datę zawarcia małżeństwa (wzór II);

3) wyciąg z aktu zgonu: imię, nazwisko i wiek zmarłego, imiona i nazwiska rodziców oraz nazwisko panięskie matki, miejsce i datę zgonu, a jeżeli zmarły był w stanie małżeńskim—imię i nazwisko małżonka, który go przeżył lub którego on przeżył (wzór III).

§ 2. Jeżeli na podstawie akt stanu cywilnego nie można podać wszystkich danych, przewidzianych w § 1, należy niewypełnione rubryki przekreślić.

§ 3. Wyciągi powyższe służyć mogą tylko dla celów regulacji hipotecznej nieruchomości, przewidzianej w art. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 241).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

Załączniki do rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 11 lipca 1938 r. (poz. 386).

Województwo .....

Wzór I.

Powiat .....

Gmina .....

Parafia .....

### Wyciąg z aktu urodzenia

wydany dla celów pierwiastkowej regulacji hipotecznej na podstawie aktu stanu cywilnego Nr ..... z ..... r.

Zaświadczam, że .....  
syn-córka ..... urodził(a) się w .....  
dnia ..... m. .... r.

Miejsce i data wystawienia wyciągu

Urządnik Stanu Cywilnego

Województwo .....  
 Powiat .....  
 Gmina .....  
 Parafia .....

Wzór II.

**Wyciąg z aktu ślubu**

wydany dla celów pierwiastkowej regulacji hipotecznej na podstawie aktu stanu cywilnego Nr ..... z ..... r

Zaświadczam, że ..... lat .....  
 syn ..... i .....  
 lat ..... córka ..... zawarli związek małżeński w .....  
 dnia ..... m. .... r

Miejsce i data wystawienia wyciągu

Urządник Stanu Cywilnego

Województwo .....  
 Powiat .....  
 Gmina .....  
 Parafia .....

Wzór III

**Wyciąg z aktu zgonu**

wydany dla celów pierwiastkowej regulacji hipotecznej na podstawie aktu stanu cywilnego Nr ..... z ..... r.

Zaświadczam, że .....  
 syn-córka ..... lat ..... zmarł(a) w .....  
 dnia ..... m. .... r.

Miejsce i data wystawienia wyciągu

Urządник Stanu Cywilnego

№ 64.

**Statystyka Parafialna.**

Księża Proboszczowie wyliczonych poniżej parafii dotychczas nie nadesłali do Kurii statystyki parafialnej za rok 1937:

Adamowicze, Berzniki, Białaszewo, Bronowo, Brok, Dąbrowa Wielka, Drozdowo, Grabowo, Grajewo, Jasienica, Łachow-

wo, Lipniki, Łabno, Mały Płock, Nowogród, Nur, Ostrołęka, Perstuń, Pietkowo, Piski, Płonka, Poświętne, Puńsk, Romany, Rygółka, Rzekuń, Śniadowo, Sokoly, Szczepankowo, Troszyn, Turośl, Wizajny, Zaremby.

Dane statystyczne na przepisowym formularzu należy nadesłać najpóźniej do d. 10 września b. r.

№ 65.

**Tydzień Miłosierdzia.**

Tegoroczny „Tydzień Miłosierdzia” odbędzie się na obszarze całej Polski od 11 do 23 października.

Księża Proboszczowie zechcą wcześniej zainteresować tą akcją stowarzyszenia katolickie. Zbiórkę tę należy przeprowadzić we wszystkich parafiach, a zwłaszcza w tych parafiach, w których działają Stowarzyszenia św. Wincentego à Paulo.

Materiał propagandowy, jak: plakaty, opaski dla kwestarzy, ulotki, żetony i t. d. można sprowadzić od Związku „Caritas” w Warszawie, Nowogrodzka 49.

№ 66.

**Misyjny Kongres Krajowy.**

W dniach 13 i 14 września b. r. odbędzie się w Poznaniu w salach Targów Krajowy Kongres Misyjny Papieskiego Dzieła Rozkrzewienia Wiary.

№ 67.

**IV Studium Katolickie w Katowicach.**

W dniach 5 do 9 września br. odbędzie w Katowicach IV Studium Katolickie. Zespół prelegentów, wybitnych znawców obranych tematów, które dostosowane zostały do myśli przewodniej tegorocznego Studium „Prawne i Moralne Znaczenie Uchwał I Polskiego Synodu Plenarnego”, zapewnia wysoki poziom naukowy Studium i jego użyteczność zwłaszcza dla działaczy Akcji Katolickiej.

Zuwagi na to, że Studium ma być przygotowaniem Diecezjal-

nych Instytutów, Stowarzyszeń A.K. i Pomocniczych do wykonania hasła Episkopatu dla Akcji Katolickiej na r. 1938/39, udział Ks.Ks. Asystentów, Prezesów (-ek), Dyrektorów Instytutów A.K., Sekretarzy (-ek) generalnych Stowarzyszeń A.K. i Pomocniczych jako też kwalifikowanych pracowników tychże instytucyj i organizacyj oraz dalszych członków Zarządów, należy traktować nie tylko jako bardzo pożądany ze strony zapraszającego Naczelnego Instytutu A.K., ale i jako wielce pożyteczny dla skutecznego wykonania przyszłego hasła Akcji Katolickiej.

Ze względu na temat Studium, poświęcony Synodowi, spodziewany jest liczny udział Duchowieństwa ze wszystkich diecezji Polski. Także ogół inteligencji katolickiej powinien się zainteresować programem Studium i wziąć w nim jak najliczniejszy udział.

Naczelnny Instytut A.K. rozesłał niebawem do Diec. Instytutów A.K. pewną ilość afiszów celem umieszczenia ich w ważniejszych ośrodkach diecezji, jako też wydrukowane zaproszenia z programem, z prośbą o rozdanie ich zainteresowanym osobom.

Oplata za Studium wyniesie 10 zł. za kartę wstępu na całe Studium, a 2 zł. za dzienną kartę wstępu.

Ministerstwo Komunikacji przyznało uczestnikom IV Studium Katolickiego prawo do bezpłatnego przejazdu powrotnego z Katowic do miejsca zamieszkania.

Pragnący posiadać zniżkę winni się zaopatrzyć w „Kartę uczestnictwa”, otemplowaną na stacji wyjazdu. „Kartę uczestnictwa” łącznie z „kartą wstępu” na Studium nadesłać Naczelnny Instytut A.K. w życzonej ilości do Diecezjalnego Instytutu A.K. i Związków.

Zapotrzebowanie na umieszczenie w mieszkaniach prywatnych oraz na kwatery zbiorowe należy zgłosić do 25 sierpnia pod adresem: Diec. Instytut Akcji Katolickiej, Katowice, ul. Marsz. Piłsudskiego 20.

№ 68.

### Wyższe Katolickie Studium Społeczne w Poznaniu.

Nowy rok szkolny na Wyższym Katolickim Studium Społecznym w Poznaniu rozpoczyna się w dniu 4 października br. Wpisy dla nowowstępujących słuchaczy kończą się w dniu 17 września br. W charakterze słuchaczy zwyczajnych mogą być przyjęte wyłącznie osoby posiadające świadectwo dojrzałości. Wyższe Ka-

tolickie Studium Społeczne posiada prawa szkół wyższych. Bliższe informacje o charakterze uczelni, jej organizacji, kierunku i warunkach studiów podaje prospekt, który wysyła Sekretariat Wyższego Katolickiego Studium Społecznego w Poznaniu, Podgórna 12b, za nadesłaniem 1 zł.

№ 69.

### Kurs akcji charytatywnej dla sióstr parafialnych.

Katolicka Szkoła Społeczna w Poznaniu przeprowadzi w dniach 18 października do 10 listopada r. b. kurs dla sióstr parafialnych zakonnych i osób świeckich, pracujących w parafialnej akcji charytatywnej. Program kursu przewiduje zarówno wykłady z dziedziny metod pracy charytatywnej i ustawodawstwa opieki społecznej, jak i praktykę w odpowiednich instytucjach charytatywno-opiekuńczych. Oplata za kurs wynosi 25 zł. Zgłoszenia na kurs należy nadsyłać do dnia 4 października do Katolickiej Szkoły Społecznej, Poznań, Podgórna 12b, gdzie też można zamawiać mieszkanie z utrzymaniem.

№ 70.

### Książki polecane.

Gwiazdy Katolickiej Polski — żywoty wielkich sług Bożych pod redakcją Ks. Dr. K. Wilka, Tom II., Mikołów. Nakł. i Druk. K. Miarki Sp. Wyd. str. 572.

Zasłużona od lat dziesiątków Firma Wydawnicza Karola Miarki w Mikołowie na Śląsku wydała już drugi tom nie tylko pięknego, ale i pożytecznego dzieła, zawierającego życiorysy wybitnych i zasługujących na wdzięczność polskich pokoleń katolickich mężów w dziejach Polski — mężów będących, jak słusznie zaznacza w przedmowie do tomu II. główny redaktor Ks. Dr. K. Wilk, nie tylko ozdobą Kościoła lecz i chlubą Polski.

Księża nabywający to dzieło będą w nim mieli nie tylko przyjemną i poważną lekturę ale także wzór najlepszej służby dla Kościoła i Ojczyzny.

№ 71.

## Zmiany w duchowieństwie.

## Mianowani:

Ks. kan. J. Rogiński	Dyr. D. I. A. K. tajnym szambelanem pa- pieskim.
Ks. prob. W. Balukiewicz	wicedziekanem dekanatu Suwalskiego.
Ks. prob. J. Kulesza	proboszczem w Jablonce.
Ks. prob. C. Dziondziak	" w Wiźnie.
Ks. prob. C. Ostrowski	" w Wyszonkach.
Ks. prob. A. Gerwel	" w Kadzidle.
Ks. prob. A. Węzyk	" w Łysych.
Ks. prob. J. Strękowski	" w Klukowie.
Ks. prob. J. Olszak	" w Kuziach.
Ks. prob. S. Cudnik	" w Burzynie.
Ks. prob. A. Janowicz	" w Lemanie.
Ks. E. Borzuchowski	" w Osowcu.
Ks. B. Godlewski	wikariuszem w Augustowie.
Ks. W. Olszewski	" w Łomży.
Ks. B. Zarzecki	" w " "
Ks. A. Bargielski	" w Wąsoszu.
Ks. J. Rogowski jun.	" w Troszynie.
Ks. H. Pogorzelski	" w Piątnicy.

Zmarł 16. VIII. b. r. ks. wik. Mieczysław Kalinowski w Zbójnej.  
R. i. P.

# ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE ŁOMŻYŃSKIEJ KURII DIECEZJALNEJ.

№ 10

Łomża, dnia 1 października 1938 r.

Rocznik XII.

## T R E Ś C:

- |  |   |
|--|---|
| 72. Św. Kongr. Sakramentów. Instrukcja o troskliwym przechowywaniu Najśw. Eucharystii.                         | 81. Tercja za konfratrów.   |
| 73. Centralny Urząd Akcji Katolickiej w Rzymie.  | 82. Dokumenty pounickie.  |
| 74. Konsekracja Ks. Biskupa Sufragana.   | 83. Opieka nad zwierzętami  |
| 75. Msze św. de requie cotidiana w dni rytu zdwojonego w kościołach parafialnych.                              | 84. Ustawa o zatwierdzeniu układu między Stolicą Apostolską a Rzeczp. Polską w sprawie ziem, kościołów i kaplic pounickich.           |
| 76. Święto Chrystusa Króla.  | 85. Akty notarialne osób prawnych prawa publicznego.  |
| 77. Niedziela misyjna.   | 86. N. T. A. w sprawie kwalifikacji nauczycieli religii.  |
| 78. Dekret odłączenia od p. Płonka terenów znajdujących się w granicach m. Łapy a przyłączenia ich do p. Łapy. | 87. Decyzja Min. Spr. Wewn. w sprawie odmowy udzielenia pozwolenia na zaprowadzenie stroju dla sekty „Polskiego Narodowego Kościoła”. |
| 79. Dekret odłączenia osiedla Z. Siedleckiego z p. Kuczyn a przyłączenia do p. Boguty.                         | 88. Tonsura i święcenia mniejsze.   |
| 80. Zbiórka na rzecz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.  | 89. Książki polecane.   |
|  | 90. Zmiany w duchowieństwie.  |

№ 72.

Św. Kongregacja Sakramentów.<sup>1)</sup>

## Instrukcja o troskliwym przechowywaniu Najświętszej Eucharystii.

1. Stolica Apostolska nigdy nie przestawała Ordynariuszom wskazywać środków i sposobów, przy których zachowywaniu Przenajświętszy Sakrament, w naszych świątyniach przechowywany czy to na zasadzie ogólnego prawa, czy też na mocy indultu, byłby pilniej strzeżony i nie wystawiony na niebezpieczeństwo świętokradczych zniewag. Przepisy kanonicznej karność, które z biegiem czasu były w tej mierze wydawane, obecnie zostały zawarte w kanonie 1269 Kodeksu Prawa Kanonicznego, gdzie czytamy, co następuje:

§ 1. Najświętszą Eucharystię trzeba przechowywać w tabernakulum stałym, umieszczonym po środku ołtarza.

§ 2. Tabernakulum powinno być zbudowane estetycznie, dob-

<sup>1)</sup> A. A. S. XXX (1938) 7, 98 — 207.